

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 8C/2/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7511209915
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Adamčíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2021:7511209915.29

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice-okolie sudkyňou JUDr. Ľubicou Adamčíkovou v právnej veci žalobcu: Slovenská kancelária poisťovateľov so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta 82, IČO: 36 062 235 zast. Allianz-Slovenská poisťovňa, a.s. so sídlom Dostojevského rad č.4, Bratislava, IČO: 00 151 700 proti žalovaným: 1. C. D., nar. X.X.XXXX, bytom T. I. T. I., R. XXX/XX, Č. M., zast. JUDr. Martinom Kožiakom, advokátom, Košice, Murgašova 3 a 2. I. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom I. Č..XXX, zast. JUDr. Milanom Slebodníkom, Košice, Štúrova 20, o zaplatenie 2 005,53 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalobu zamietá.

II. Žalovaní v 1. a 2. rade majú nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou domáhal na tunajšom súde, aby žalovaný v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne zaplatili žalobcovi sumu 2.005,53 eur spolu s 9,25 % úrokom z omeškania zo sumy 869,21 eur od 14.7.2011 až do zaplatenia a s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 136,32 eur od 18.2.2013 až do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Dňa 27.2.2018 podal žalobca proti rozsudku tunajšieho súdu, ktorý žalobu zamietol a priznal žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi odvolanie.

3. Odvolací súdu uznesením sp. zn. 2Co/125/2018 zo dňa 17.7.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.8.2018, predmetný rozsudok tunajšieho súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň odvolací súd konštatoval, že zo spisu nepochybne vyplýva, že predmetom konania je nárok žalobcu ako poisťovateľa na náhradu poistného plnenia v rozsahu 50% súm vyplatených J.. D. titulom náhrady za stratu na zárobku po skončení dočasnej práceneschopnosti, súčasne úrazovej renty, za čas od septembra 2010 do mája 2011 a po rozšírení návrhu za čas od októbra 2011 do júna 2012, ktorý žiadal priznať nielen z dôvodov upravených § 11 ods. 2 vyhlášky č. 423/91 Zb. za oneskorené hlásenie poistnej udalosti, ale aj z dôvodov vymedzených § 11 ods. 4 vyhl. č. 423/91 Zb. teda, že poistné nebolo v čase vzniku poistnej udalosti 27. 5. 1993 uhradené.

4. Odvolací súd na základe podaného odvolania žalobcom preskúmal predmetný rozsudok tunajšieho súdu a konštatoval v odôvodnení svojho rozhodnutia, že žalobca svoj nárok uplatňoval a vymedzil dôvodmi vyplývajúcimi aj z § 11 ods. 4 vyhl. č. 423/91 Zb., a súd prvej inštancie sa s uvedenými tvrdeniami strán sporu, podstatnými pre vec samú, žiadnym spôsobom v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie opomenul vyhodnotiť opodstatnenosť nároku žalobcu aj z dôvodov uplatnených podľa § 11 ods. 4 vyhl. č. 423/91 Zb., čím

sa stalo jeho rozhodnutie nepreskúmateľným. Na základe rozhodnutia odvolacieho súdu bolo úlohou súdu prvej inštancie vykonať náležité dokazovanie a podriaďiť zistené skutočnosti pod príslušnú právnu normu a zdôvodniť, či došlo k naplneniu zákonných podmienok vo vzťahu k časti nároku uplatnených žalobcom podľa § 11 ods. 4 vyhl. č. 423/91 Zb.. Ďalej odvolací súd určil, že úlohou súdu prvej inštancie bude vykonať dokazovanie, a to oboznámením obsahu trestného spisu Okresného súdu Košice-vidiek sp.zn. 1T 356/93, ktorý je pripojený k spisu v tejto veci, osobitne zápisnicou o výsluchu žalovaného v 1. rade a žalovanej v 2. rade v pozícii svedkyne, obsahom potvrdení o dokladoch od vozidla (viď zoznam obsahu spisu 1T 356/93), ďalej oznámením Okresného riaditeľstva policajného zboru v Košiciach-okolie zo dňa 17.4.2014 nachádzajúcim sa v kópii na č.l. 103 spisu Okresného súdu Košice-okolie sp.zn. 8C 91/2012, ktorý je pripojený k spisu vo veci predmetného konania 8C 2/2012, ďalej hlásením o poistnej udalosti spísanej žalovaným v 1. rade 27.3.1995, ako aj kópiou záznamu z likvidačného spisu, ktoré má preukazovať neuhradenie poistného (č.l. 73 spisu).

5. Zároveň odvolací súd posúdením právnej normy podľa § 11 ods. 4 vyhlášky č. 423/91 Zb., z ktorej žalobca odvodzuje svoj nárok, konštatoval, že bude úlohou žalobcu preukázať, že žalovaní v 1. a 2. rade mali povinnosť poistné uhradiť, teda, že im svedčí niektorý z titulov v zákone vymedzených na vznik povinnosti platenia poistného za motorové vozidlo, či už ako vlastníkov, prevádzkovateľov alebo osobe, ktorej bola pridelená zvláštna štátna poznávací značka, alebo že táto povinnosť niektorému z nich svedčila titulom úhrady poistného za cudzozemské motorové vozidlo (§ 20 vyhlášky č. 423/91 Zb.) alebo z iného zákonného dôvodu.

6. Ďalej odvolací súd pri posudzovaní nárokov zo strany žalobcu a tvrdeniami zo strany žalovaných poukázal na to, že v prípade zistenia, že povinnosť na platenie poistného v čase predmetnej nehody existovala na strane, ktoréhokoľvek žalovaného, tak žalovaných zaťažuje dôkazné bremeno, že poistné v skutočnosti uhradili. Odvolací súd poukázal aj na plynutie času, ktoré nie je v danom prípade právnou kategóriou, ktorá žalovaných zbavovala dôkaznej povinnosti v tomto konaní.

7. Na základe doterajšieho vykonaného dokazovania tunajšieho súdu sa odvolací súd stotožnil z výsledkom dokazovania a odôvodneným záverom súdu prvej inštancie, že nárok žalobcu v zmysle ust. § 11 ods. 2 vyhlášky č. 423/91 Zb. vo vzťahu k žalovaným daný nie je, keďže podľa názoru odvolacieho súdu bolo nepochybne preukázané v predmetnom konaní a doterajšom dokazovaní, že oneskorené hlásenie poistnej udalosti bolo bez vplyvu na určenie povinnosti poistiteľa plniť z tejto škodovej udalosti, nijako to nesťažilo, neznemožnilo určenie výšky poistného plnenia, z ktorého si náhradu uplatňuje v konaní, pričom sa jedná o dlhodobý vyplácaný nárok vyplývajúci z rozhodnutia súdu. Na základe uvedeného môžeme konštatovať, že odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie a má za to, že nárok žalobcu podľa ust. § 11 ods. 2 vyhlášky č. 423/91 Zb. nie je dôvodný, a preto ho súd prvej inštancie zamietol.

8. Súd opätovne vykonal dokazovanie výsluchom strán, svedka, listinnými dôkazmi, ako aj ostatným spisovým materiálom a to oboznámením obsahu trestného spisu Okresného súdu Košice-vidiek sp.zn. 1T 356/93, zápisnicou o výsluchu žalovaného v 1. rade a žalovanej v 2. rade, obsahom potvrdení o dokladoch od vozidla, oznámením Okresného riaditeľstva policajného zboru v Košiciach-okolie zo dňa 17.4.2014, hlásením o poistnej udalosti spísanej žalovaným v 1. rade 27.3.1995, kópiou záznamu z likvidačného spisu a odpovede na žiadosť o poskytnutie informácie o poistení motorového vozidla a zistil tento skutkový stav:

9. Žalovaný v 1. rade porušením právnej povinnosti spôsobil vážnu dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k trvalému poškodeniu zdravia J. D. a k jeho trvalej invalidite. Z právoplatného rozsudku Okresného súdu Košice-vidiek sp. zn. 1T/356/93 zo dňa 11.2.1994 vyplýva, že dopravnú nehodu zavinil žalovaný v 1. rade porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, porušením ust. § 16 ods. 1 vyhl. č.99/1989 Zb. o pravidlách cestnej premávky.

10. Žalovaný v 1. rade za uvedený skutok bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Košice-vidiek sp.zn. 1T/356/93 zo dňa 11.2.1994 pre trestný čin ťažkej ujmy na zdraví z nebanlivosti, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 20-tich mesiacov so skúšobnou dobou 4 roky a trest zákazu vedenia všetkých motorových vozidiel na dobu 6 rokov. Poškodený J. D. bol so svojím nárokom na náhradu škody odkázaný na konanie vo veciach občiansko-právnych.

11. Poškodený si v civilnom konaní pod sp.zn. 14C/169/95 uplatnil voči žalovanému v 1. rade nárok na náhradu škody, pričom rozsudkom zo dňa 22.10.1996 bol žalovaný v 1. rade zaviazaný zaplatiť žalobcovi J. D. sumu 950 047,50 Sk titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia a tiež náhradu trov konania, ako aj počnúc dňom 1.9.1994 rentu v sume 2 318,00 Sk mesačne do budúcnosti. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 3.1.1997.

12. Žalovaný v 1. rade prostredníctvom právneho zástupcu po oboznámení sa so spisom Okresného súdu Košice-okolie sp. zn. 8C/91/2012 a to oznámením Okresného riaditeľstva PZ a oznámením so spisom 8C/2/2012 uviedol, že z predmetného oznámenia vyplýva, že sa jednalo o vozidlo na prevozných značkách z iného štátu, teda o cudzozemské motorové vozidlo a poisťenie muselo byť zaplatené pri vstupe motorového vozidla na územie SR tým spôsobom, ktorý je striktne stanovený v príslušnom citovanom ustanovení § 20 a nie je možné, že by sa auto dostalo na územie SR a neprešlo hranicou a príslušnými colnými orgánmi.

13. Žalovaná v 2. rade prostredníctvom právneho zástupcu uviedla, že je pravda, že žalovaná bola vlastníčkou uvedeného motorového vozidla, avšak v čase keď toto vozidlo prechádzalo hranice SR, nebola vodičom predmetného vozidla, a teda ho nemala v skutočnej moci, ako na to poukazuje predmetná vyhláška. Podľa názoru žalovanej v 2. rade mal predmetné motorové vozidlo v skutočnej moci jeho vodiča, ktorý bol povinný zaplatiť poisťenie na hranici. Žalovaná v 2. rade poukazovala na to, že vozidlo hranice SR prekročilo a je nepochybné, že poisťenie muselo byť na hranici zaplatené.

14. Žalobca uviedol, že v prípade, ak by bolo zaplatené poisťenie, tak výberca tohto poisťenia by bol postupom podľa § 20 predmetnej vyhlášky a poisťenie by odstúpil organizačnej jednotke, v obvode ktorej motorové vozidlo prišlo na územie SR. Podľa žalobcu to bola organizačná jednotka Slovenskej poisťovne, a.s. v Košiciach. Zároveň uviedol, že takéto poisťenie ako preúčtované neexistujú.

15. Bol vypočutý svedok Š. W., nar. XX.X.XXXX, ktorý uviedol, že sporové strany pozná, pretože so žalovaným v 1. rade chodil do školy a so synom žalovanej v 2. rade bol kamarát. Svedok uviedol, že dobre pozná predmet sporu, teda, že ide o auto Lancia Prizma, pretože išiel pozrieť známeho do Nemecka spolu so žalovanou v 2. rade, jej manželom a jej synom. Išli s Aviou do Nemecka, kde bol požadovaný synom žalovanej v 2. rade, aby priviezol predmetné vozidlo na Slovensko. Ďalej uviedol, že predmetné motorové vozidlo Lancia Prizma boli osobne pozrieť, kde zistili, že bolo vo veľmi dobrom stave. Podľa svedka, predmetné motorové vozidlo malo STK a tiež aj poisťku. Ďalej uviedol, že cestou na Slovensko cestovali všetci spolu a to tak, že on išiel predmetnou Lanciou Prizma a žalovaná v 2. rade aj s manželom išli Aviou pred ním. Keď dorazili na hranicu tak uviedol, že to prešlo normálne, pretože papiere boli v poriadku, ale že si to už presne nepamätá, ako to celé prebiehalo. Podľa jeho výpovede sa žiadne clo na hranici neplatilo, ale platilo sa v Košiciach.

16. Na otázku právneho zástupcu žalovanej v 2. rade, či si pamätá, ako bola zaplatená cena za vozidlo, svedok uviedol, že nevie na akých značkách vozidlo prišlo na Slovensko, ale na hranici sa neriešili žiadne doklady. Ďalej svedok uviedol, že keď vozidlo bolo v Nemecku poistené, tak muselo byť poistené až dovtedy, kým nebolo prečlenené a bez toho by to nebolo možné.

17. Na otázku zástupcu žalobcu, aké doklady predkladal na hranici svedok uviedol, že si to nepamätá, ale určite boli všetky, pretože ináč by nebolo možné prejsť z Nemecka bez poisťky na Slovensko.

18. Žalovaní v 1. a 2. rade prostredníctvom právnych zástupcov uviedli, že pokiaľ na hraniciach od svedka nežiadali zaplatať poisťenie, tak len na základe titulu, že motorové vozidlo muselo byť poistené. Na základe uvedeného listom zo dňa 22.5.2019 požiadali finančné riaditeľstvo SR o poskytnutie informácie, či v čase od 1.1.1993 do 7.7.1993 bolo podľa § 20 v spojení s § 24 vyhl. č.423/1991 Zb. možné prekročiť štátnu hranicu SR cez hraničné prechody s osobným motorovým vozidlom registrovaným v zahraničí bez toho, aby colné orgány vybrali za toto vozidlo poisťenie.

19. Podľa § 11 ods. 2 vyhl. č. 423/1991 Zb., ak poistený porušil povinnosť uloženú pravidlami cestnej premávky ohlásiť orgánom polície nehodu, ktorá je udalosťou, ktorá by mohla byť dôvodom vzniku práva na plnenie poisťovne, má proti nemu poisťovňa právo na náhradu až do polovice súm, ktoré vyplátila z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Rovnaké právo má poisťovňa proti poistenému, ktorý bez vážnych dôvodov poruší povinnosti uvedené v § 10 ods. 1 a 2 a § 12 ods. 4

a ak toto porušenie spôsobilo ťažkostí pri vyšetrovaní poisťovne, nevyhnutné na zistenie jej povinnosti plniť; najmä ak malo za následok oneskorené alebo neúplné uspokojenie nárokov poškodeného.

20. Podľa § 11 ods. 4 vyhl. č. 423/91 Zb. proti poistenému, ktorý v čase, kedy nastala skutočnosť, ktorá bola dôvodom vzniku poistnej udalosti, bol v omeškaní s platením poistného, má poisťovňa právo na náhradu až do 50% vyplatených súm.

21. Dôkazné bremeno v konaní na preukázanie zákonných podmienok vzniku tzv. postihového práva poisťovne podľa § 11 ods. 4 vyhl. č. 423/91 Zb. je na strane žalobcu ako na to poukázal aj odvolací súd vo svojom rozhodnutí.

22. V predmetnej veci nebola splnená uvedená podmienka vzniku nároku žalobcu na náhradu poskytnutého poistného plnenia podľa § 11 ods. 4 vyhl. č. 423/91 Zb., keďže žalobca v spore nepreukázal, že by na strane žalovaného v 1. rade alebo na strane žalovanej v 2. rade existovala povinnosť na platenie poistného. Súd má za to, že žalobca neuniesol ako bremeno tvrdenia, tak i dôkazné bremeno v predmetnom konaní a má za to, že ani jednému zo žalovaných nesvedčí niektorý z titulov v zákone vymedzených na vznik povinnosti platenia poistného za motorové vozidlo, či už ako vlastníkov, prevádzkovateľov alebo osobe, ktorej bola pridelená zvláštna štátna poznávacia značka, alebo že táto povinnosť niektorému z nich svedčila titulom úhrady poistného za cudzozemské motorové vozidlo (§ 20 vyhlášky č. 423/91 Zb.).

23. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že nárok žalobcu na náhradu poistného plnenia uplatnený žalobou proti žalovaným nevznikol a neboli preto splnené podmienky pre vyhovieť žalobe, preto žalobu zamietol ako nedôvodnú.

24. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. Keďže žalovaní v 1. a 2. rade boli v spore úspešní, súd im priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice-okolie. Lehota na podanie odvolania začína plynúť dňom nasledujúcim po dni doručenia tohto rozhodnutia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v počte 2 rovnopisov s prílohami.

U p o z o r n e n i e : ak nebude súdu doručený potrebný počet rovnopisov s prílohami, jeho kópie súd vyhotoví na náklady odvolateľa.

Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.